Fa

márc. 18.-ápr. 1.

tánPont

1.évf. 9.szám

MKKE
KÖZMŰVELŐDÉSI
BIZOTTSÁG LAPJA

MARX KÁROLY
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
Központi Könyvtára
Telefon: 176-827 Telex: 224186 mkke h.
1828 Budapest 5. Pf.: 489

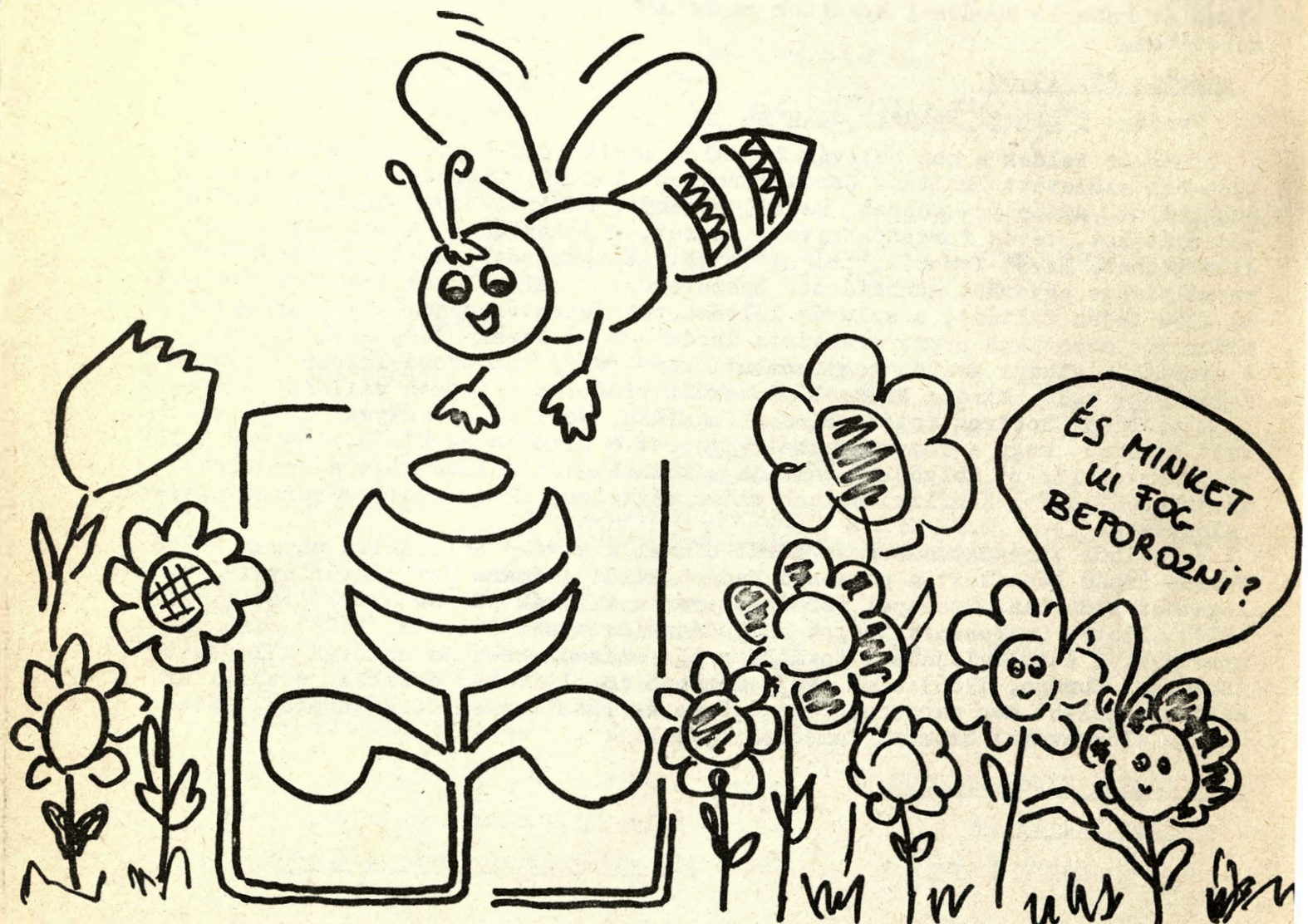

BUDAPESTI TAVASZI FESZTIVÁL

márc. 23-29

-klub- műsor-

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KLUB

március 23. 19.00 helye: VIII. Makarenko u. 20.

Vendég: Schlett István Téma: Kísérlet egy politikai reform kiinduló-pontjának megtalálására

Az előadás, mint címe is mutatja elsősorban elvi alapot próbál nyújtani egy lehetséges politikai reformhoz. Ennek keretében persze elengedhetetlen a reform pozíciójának, sokszor kényes helyzetének vizsgálata, és az eddig politikai tabukként kezelt axiómáknak és következményeiknek elemzése. Az egyik ilyen mindenki által ismert tény a következő: politikai rendszerünk alapstruktúrái egy forradalmi átalakulás korszakában jöttek létre. A kérdés nyilvánvaló: a "hadiállapot" körülményei között született politikai rendszerünk megfelel-e társadalmi béke követelményeinek. A válasz egyben kiinduló-pontként szolgálhat a "mit, miért kell reformálni?" kérdés vizsgálatához. Ilyen és hasonló kérdések kerülnek napirendre az érdekesnek ígérkező előadás keretében.

március 25. 19.00 helye: VIII. Makarenko u. 20.

Vendég: L'ubomir Feldek, szlovák író

L'ubomír Feldek a mai szlovák irodalom egyik legjelentősebb személyisége. 1936-ban született Zsolnán. Csodagyerekként indult, tizenkét évesen kezdett publikálni. Aztán írt verset, mesét, regényt, humort, bábjátékot, színművet, rádiójátékot, tévés forgatókönyvet, esszét, s jelentős fordítói életművel dicsekedhet. Nevét ismerik, írásait vitatják egész Szlovákiában, életműve és személyisége egyaránt meghatározó összetevője a mai szlovák irodalmi életnek. Az 1958 táján feltűnt, a szlovák költészetet jelentősen megújító, az akkor többnyire sematikus népies-realista irodalomba a korszerűség szelét vető, s nemritkán vihart arató "nagyszombati kör" (vagy "metafora-iskola") vezető egyénisége volt. Mindig örömmel provokált vitát, s szívesen vállalta a termékeny szellemi konfrontációt. Élesen fogalmaz, volt verseskönyve, amely arról vált híressé, hogy a könyvtárakból egyenest a zúzdába kerül. A korszerű szlovák önértékelésért dolgozik, támadja a közhelyeket, elutasítja a gondolatok kényszerpályáját. Konfliktusainak száma végtelen, eredményei, műveinek értékei jelentősek.

Verseiből Virradat a ceruza körül címmel a kiváló szlovákiai magyar költő, Tőzsér Árpád készített a pozsonyi Madách kiadó számára egy magyar nyelvű válogatást 1980-ban. Szerepel természetesen a szlovák költők Gyújtópont (Pozsony, 1984) illetve Cseresznyevirágok balladája (Budapest Kozmosz, 1986) című magyar nyelvű antológiájában, továbbá a XX. századi cseh és szlovák költészet (Budapest Európa, 1986) című gyűjteményben is. 1986-ban érdekes, eredeti drámakötete jelent meg magyarul, Varga Imre és Bába István fordításában, Bába István előszavával Szomorú komédiák címmel.

RAJK LÁSZLÓ SZAKKOLLÉGIUM

március 24. 19.00 helye: VIII. Makarenko u. 20.

Vendég: Stark Tamás Témai II. világháborús veszteségeink

JUNG ELŐADÁSSOROZAT

március 18.: Játék-kreativitás-innováció

március 25.: A katarzis-kultúra társadalmi értéke

április 1.: A szimbolikus imagináció folyamata, mint a kreativitás hordozója

Az előadások 17 órai kezdettel kerülnek megrendezésre a Közgáz Varga Jenő Kollégiumában (IX. Kinizsi u. 2-6). Vendégek: Ranschburg Ágnes pszichológus és Fehér J.András író, kreativitáskutatók.

RAJK LÁSZLÓ SZAKKOLLÉGIUM FILMKLUBJA

március 22.: Ingmar Bergman: Szégyen (svéd)

március 29.: Alain Resnais: Szerelmem, Hirosima (francia-japán)

A MŰSZAKI EGYETEM PROGRAMJAIBÓL

MÜNNICH KOLLÉGIUM XI. Irinyi u.11.

március 25. 18.30 "Iró-olvasó" találkozó - találkozás a HVG szerkesztőjével

április 1. 18.00 (K épület I/48) TIT-sorozat
Téma: Állampolgári aktivitás és demokrácia
Vendég: Gombár Csaba
Film: Szalai-Vitézy: Vörös föld

március 16-tól: Jandó Péter kiállítása (festőművész)

április 1-től: Ajkai Papp László grafikai műhelye - kiállítás
Mindkét kiállítás 2-2 hétig tekinthető meg.

MARTOS KOLLÉGIUM XI. Stoczek u. 3-5

március 23. 19.00 Politika-e a művészet? - Fajó János képzőművész előadása

március 30. 19.00 Kína és a reform - Kína gazdasága a 80-as évek közepén
Előadó: Tálas Barna, a Tervgazdasági Intézet osztályvezetője

ALTERNATIV VIDEO KLUBMOZI

A video klubmozi olyan programokat tűz műsorára, amelyek alternatívái mind a tömegtájékoztatásnak, mind a videotékák kínálatának, mind az akció-horror-pornó áradatnak. Anyagokat mindenkitől elfogadunk - elbírálás utáni - bemutatásra. Érdeklődni lehet 159-657/29 számon Miltényi Miklósnál.
A vetítések helye a Műcsarnok, ahol jegyek elővételben is kaphatók.

március 26. 18.00 "A video prizmáján megtörik a gondolat" (példák a video alkotó felhasználásának sokszínűségére)

1. Nagy László Gábor: Napok (videoart)
2. Miltényi Miklós: Video-Möbius (videoart)
3. Nagy László Gábor: Miért nem mész a pokolba, Pável? (videoart)
4. Miltényi Miklós: Video-pszichózis (videoclip)
5. Navratil Ferenc: Bolero (videoillusztráció)
6. Pesty László: Ulysses (kísérleti video-dokumentum)
7. Czabán György: A video öl, butít... (videoclip)

KÖZGÁZ JAZZ KLUB

KÖZGÁZ JAZZ KLUB

március 21. 19.00 | GRENCSÓ KOLLEKTIVA |

A második pillanat

Teljes bizonyossággal állítható, hogy az Újvidéki Jazznapok művészeti szempontból nem lennének olyan színvonalasak, amilyenek, ha nem lenne állandóan jelen az európai színtéren is vezető színvonalú magyar jazz. Említsük meg ezúttal csak az olyan teljességgel kiépített, erős és autentikus egyéniségeket, mint Szabados György, Dresch Mihály, Grencsó István. A művészet szépségét ezévben a budapesti Grencsó Kollektíva hirdette. Az együttes tagjai a vezető mellett (aki altszaxofonon és más fúvóshangszereken játszik) a már említett Dresch Mihály (tenorszax és más fúvósok), Benkő Róbert (bőgő), Geröly Tamás (dob, ütőhangszerek) és Kovács Katalin (ének és hegedű).

A Grencsó Kollektíva átgondolt és esztétikailag átélt és szenvedélyesen előadott zenét produkált. Zenei világuk kimért szépségű, fölösleges díszítések nélküli, a visszafogott erőt érezzük minden egyes hang mögött. Hangversenyük egyik pillanatában a zene hirtelen félbeszakadt. Grencsó fölugrott székéről és "néma beszédet" tartott. Kezeivel hadonászva hang nélkül beszélt, gesztikulált. A nagy reggeli hideg zuhanyhoz hasonló jeges lehelletű semmit sugallva. Ezt a legkülönfélébb asszociációkkal átszőtt groteszk jelenetet szakította félbe a megszólaló csörgőóra, melyet végülis a zene váltott föl. A megsemmisíthetetlen, életet adó, végső és egyetlen zene. Ez volt a katarzis pillanata.
(Tomislav Beric: Lélegzetelállító pillanatok - részlet - Glas Omladine 1986.okt.22.)

március 24. 19.00 ROVA SAXOPHONE QUARTET

JOHN RASKIN Portlandban, Oregon államban született. Apja zenetanár volt. Az ő ösztönzésére már egészen fiatalon klarinéton játszott. 1970-ben az Oregon állambeli szólista versenyen alt-szaxofonon első díjat nyert és tagja volt az Oregon All State Band-nek. A Redlands-i egyetemen zeneszerzést tanult Dr. Barney Childs-tól és James Rötter-től a Los Angeles Saxophone Quartet-ből. 1973-ban a San Francisco Conservatory of Music-ben tanult, tanárai: John Handy (szaxofon, jazz) és Alladin Mathieu (zeneszerzés). Alapító tagja volt a Continuum-nak, egy jelentős free-jazz big band-nek. Mint zenei rendező sokfelé utazott a Tumbleweed Dance Company-vel és alapítója volt a Blue Dolphin elnevezésű alternatív zenei stúdiónak. Pályafutása során különböző területeken dolgozott, foglalkozott tánccal, színházzal, különböző előadóművészetekkel és új zenei formációkkal.

LARRY OCHS már fiatalon trombitán játszik Scarsdale-ben, New York államban. A Pennsylvaniai Egyetemen tanult tovább, itt ismerkedik meg Cecil Taylorral, Sun Raval és más zenészekkel, akik a hagyományos jazz kiterjesztésével foglalkoztak. 1971-ben San Franciscoban tenor szaxofonon kezd el játszani. 1973-77 között tulajdonosa és vezetője volt a Twelve Stars Studionak Észak-Kaliforniában, és ezzel egyidőben vezette a Northern Fictions Consortot, egy együttest, mely beszédet, zenét és vizuális eszközöket használt fel. 1977-ben segített létrehozni a Metropolitan Arts Centert San Franciscoban és ezzel egyidőben a ROVA saxofon quartetet. Sokat dolgozott együtt a T.R.Uthco elnevezésű együttessel. 1978-ban megalapította a Metalanguage Recordst, mely mindenféle improvizatív zene kiadója, a free-formától egészen strukturált, hangsúlyozott "jazz és kortárs nyugati" formákig. Előadói és zeneszerzői munkáján kívül Larry dolgozott a San Francisco Chamber Music Society tanácsadó testületében 1982-83-ban és turnét szervezett a ROVA számára a Szovjetunióba és Romániába.

ANDREW VOIGT apja ösztönzésére, aki korábban swinget játszott, klasszikus klarinéton és fuvolán kezdett játszani. Miután John Coltrane és A.Ayler zenéjével megismerkedett, saxofonon kezdett el játszani és kísérletezni az improvizálással. 1973-ban a Goddard Collegeben (Plainfield, Vermont) zeneszerzést és szoprán saxofont tanult. 1977-ben Roscoe Mitchelltől (Art Ensemble of Chicago) ösztöndíjjal zeneszerzést tanult. 1986-ban adták ki duo lemezét az európai pozamistával, Radu Malfattival.

BRUCE ACKLEY zene pályafutását középiskolás korában kezdte. Kórusokban énekelt 1966-69 között művészeti és építészeti iskolában tanult. 1970-ben alapította első trióját Detroitban. 1973-ban a San Francisco-i KPOO rádiónál jazzel és új zenével foglalkozott. 1973-74-ben a Record Rag jazz kritikusa volt. 1975-ben megalapította a Sound Clinic triót, valamint vezette a United Front nevü prominens nyugati parti jazz-együttest. 1976-ban részt vett a Blue Dolphin megalapításában. 1976-77 között játszott a Continuumban és a Soon Three együttesben Alan Finneran vezetésével.

A ROVA Saxophone Quartetet 1977-ben alapították,a többtagú saxofonegyüttesben gyökerező értékeket kutatják.Olyan eszköztárat használnak, melyet a zene, tánc, írott szavak és képzőművészetek sokféle asszociációján keresztül fejlesztette ki. Zenéjük az amerikai tradíciókban gyökerezik. Többször felléptek már Magyarországon és tanulmány olvasható róluk a Jazz Studium negyedik számában.

NAGY GÁBOR — LÁTSZEMLE

Balázs Katalin: Pillanatfelvétel - 1986 (Változások a kutatás-fejlesztésben a nyolcvanas években

A magyar gazdaság számára a mostani helyzetben kulcskérdés a műszaki haladás, a kutatás-fejlesztés. Az MTA Szociológiai Kutatóintézete 1986 elején felmérést készített a kutatás-fejlesztésben lezajlott változásokról, a kutatók és az intézmények mai helyzetéről. E felmérés főbb tapasztalatait ismerteti a cikkben Balázs Katalin.

Két alapvető tényező játszik meghatározó szerepet e területen: egyrészt a kutatócsoportokat érintő önfinanszírozási kényszer, másrészt a K+F és az ipar kapcsolatainak nehézsége. A nyolcvanas évek romló gazdasági körülményei között az intézetek, egyetemek egyre jobban alkalmazkodni kényszerültek a nehezedő gazdasági körülményekhez., még a témaválasztásban is a témák finanszírozásának van alapvető szerepe.

Az eredmények átadása, bevezetése pedig a magyar gazdaság innovációs képessége, új technikával szembeni magatartása miatt nagyon nehéz feladat. E jelenleg domináló folyamatok következményeként kérdésessé válik a magyar kutatás-fejlesztés továbbfejlődésének lehetősége. Hiszen a kutatásfinanszírozás gazdasági és ipari háttere a tudományt is a gazdaság fejlettségi szintjéhez láncolja, s a kutatóintézetek gazdaságba integrálása súlyos következményekkel jár a tudományos kutatómunka lehetséges színvonalára, tartalmára és mennyiségére nézve egyaránt. (Magyar Tudomány 1987/2)

Pápai Szilvia

Mélykúti Attila: Lopják az agyunkat? - Mégis, kinek a halála...

Az elmúlt évben nagy port vert fel a hipofízis-botrány, különböző sajtóorgánumok foglalkoztak az üggyel. Egész cikk(vita-)sorozatot olvashattunk az Élet és Irodalom hasábjain, a HVG pedig egy interjút közölt Illés Bélával, az Egészségügyi Minisztérium illetékes főosztályvezetőjével.

Ezúttal átfogó képet kaphatunk az eseményekről, azok sokszor vitatott megtörténtéről (ki üzletelt a hipofízisekkel, milyen értékű ajándékot küldött ezért a SERONO-cég, stb.)

A téma - a történtek szempontjából - alaposan körül van járva, sőt, a cikkíró egy jogászszakértő véleményét is megkérdezte, ő hogyan is minősítené a fennálló esetet. A következtetés:

"...Összefoglalva tehát megállapíthatjuk, hogy az emberi holttestből kivett hipofízis nem tekinthető a Btk.333.§.3.pontja szerinti vagyontárgynak, s ezt az álláspontot mind a hatályos jogszabályok, mind mérvadó elméleti nézetek igazolják."

Ha pedig így van, akkor a hipofízist mint nem vagyontárgyat nem lehetne eladni. Ugyanakkor az egészségügyi miniszter engedélyezte a gödöllői Humán Oltóanyagtermelő és Kutató Intézetnek a hipofízisek forgalmazását. Az útvesztőben sok kérdés megválaszolatlanul maradt; ezeket is felteszi a cikkíró, de a választ nem tőle kell várni...

(Mozgó Világ 1987/1)

Csaba László: A KGST és a kelet-nyugati kereskedelem

A KGST-tagországok külkereskedelmének az utóbbi időben leginkább problémás pontja a fejlett tőkés országokkal folytatott kereskedelem. A KGST- együttműködés feltétel- és érdekrendszerében bekövetkezett alapvető változások az eszközök és intézmények változatlanságával jártak együtt az utóbbi évtizedben.

A "gyökeresen megváltozott helyzet leglényegesebb új vonásai" a cikk szerint:

- stagnálás, sőt visszaesés a legkeményebb cikkek forgalmában
- hiányhelyzet a nyersanyagok és az energiahordozók területén
- a mezőgazdasági termékek hiányának ellenére is alulértékeltek ezen termékek
- a fejlődő szocialista országok (például Kuba, Vietnam) növekvő segélyigényei

Az új szovjet vezetés gazdaságpolitikájának része a KGST-integráció szerepének újraértékelése. Keményedtek a nyersanyagszállítások feltételei, ami viszont azzal járt, hogy az importőröknél csökkent a nyugati exportra rendelkezésre álló árualap, és nagy technikai- műszaki erőfeszítéseket követel tőlük. Ehhez pedig sem gazdasági mechanizmusaik, sem a KGST-integráció jelenlegi rendszere nem alkalmas.

Ezekre a gondokra keres megoldást a 2000-ig szóló Komplex Program, amely a KGST-tagországok műszaki-tudományos haladásának irányait hivatott meghatározni.

Milyen lehetőségeket nyújt és intézkedéseket követel a Program végrehajtása? Milyen szervezeti változásokra kerül sor, milyen hatásai lehetnek a közvetlen, vállalatközi kapcsolatoknak? "Ma még korai lenne akár csak előzetes jelleggel is az új kezdeményezések összegző értékelésére vállalkozni. A lehetőségek közüli választásban valószínűleg a kétoldalú és sokoldalú keretekben megszerzett gyakorlati tapasztalatok mellett a szovjet gazdasági mechanizmus korszerűsítésében kibontakozó megoldások játszanak majd meghatározó szerepet."

A továbbiakban szó esik a KGST-országok nyugati kereskedelmének korlátairól és lehetőségeiről. Arról, hogy a hitelfeltételek szigorodása és a szovjet energiatermelés és -kivitel súlyának csökkenése milyen hatással lehet a kiviteli szerkezetre, és ezen túl a KGST-országok fizetésimérleg-helyzetére. Végül a nemzetközi kereskedelem fejlődését, különböző megoldási lehetőségeket elemez a szerző.

(Közgazdasági Szemle 1987/2)

IDEGENNYELVŰ LAPSZEMLE

Ich war's nicht, verdammt noch mal

A háromrészes cikksorozat témája a II. világháború, de nem a megszokott módon, nem dokumentumokat feldolgozva, a történteket eseménynaptárként felelevenítve, kiegészítve, hanem azokat megszólaltatva, akik se áldozatok, se résztvevők nem voltak. A '45 utáni generációt még elevenen érintette a háború, ha nem is empirikusan, hanem a szülők élményein keresztül. Különösen a "Nazi-gyermekeket". Miben különböznek a gyilkosok gyermekei? Hogyan birkóztak ill. birkóznak meg szüleik múltjával, milyen reakciókat váltott ki belőlük ébredésük, teljes elfordulást, passzív tiltakozást vagy beletörődést?

"Köztes világban élek, a bűnösök és az ártatlanok között, egy bűnös gyermekeként és egy ártatlan apjaként."

"Elképzelhető-e, hogy egy generáción belül a farkasok báránnyá változzanak? Mégiscsak ugyanazon családok, szülők, nagyszülők, tanárok..."

(Spiegel, Nr. 6-7-8. .)

Zsótér Olga

Reformen von Oben?

Két cikk foglalkozik a SZU-val, az egyik vázlatosan sorra veszi az utóbbi idők változásait, a gazdasági és ideológiai szférában is. Érinti a gazdasági törvényeket, a falu érdekeltségét, a demokrácia kiszélesítésének lehetőségeit, állam-vallás viszonyát. A második a kultúrát, ezen belül a filmművészetet választja témául.

A "mozi forradalma", avagy nincsenek többé tabuk? Beszélgetés Klimovval, a Szovjet Filmszövetség elnökével. Mi a szovjet filmművészet szerepe? Izlésformáló, de egyben a kulturális igényeket is feltáró, és ahhoz igazodó filmművészet Miben áll a cenzúra szerepe? Mi lesz azoknak a filmeknek a sorsa, amelyek eltérnek a szovjet történelmi film sztereotípiájától? Kikerülnek-e a süllyesztőből? A politikai rehabilitáció nagylelkű példája után sor kerül-e a kultúra rehabilitációjára?

Zsótér Olga

(Spiegel, Nr. 8.)

America's Constitution

Az amerikai alkotmány idén nyáron lesz 200 éves. Még ma is komoly vitákra ösztönzi a liberálisokat és a konzervatívokat, vajon mennyiben támogatja jobban az egyéneket és a kisebbségeket a demokratikus többséggel szemben. Az évforduló adott alkalmat arra, hogy az Economist visszaidézze magalkotásának történelmi körülményeit, azokat az alapelveket, amelyekre épül és amelyek ma is a vitákat okozzák, és végül, de nem utolsó sorban azokat a történelmi személyiségeket, akiknek a nevéhez fűződik az alkotmány kidolgozása.

(The Economist 1987. március 6. 19.o.)

Keresztes Imre

TÁMPONT STÚDIÓ

Előzetes az április 2-i programból:

- Katona József: Aphrodité madarai
  Tanulmány Színház előadása
- Vendégünk: Esterházy Péter és Nádas Péter
- Táncház a Muzsikás együttes közreműködésével
- Filmvetítés

Száraz György: Történelem jelenidőben Magvető, 2. kiadás

Száraz György (1930) a közművelődésben dolgozott, majd újságíró lett, az ÉS munkatársa. A hatvanas évek végén lépett fel drámáival, valamint publicisztikai írásaival. Tanulmányai második kiadásban jelentek meg most a Magvető kiadónál.

"Az ember kötődik. Tájakhoz, ősökhöz, anyanyelvhez. Ez a kötődés átszövi érzelmi életünket, s meghatározza értelmi fejlődésünket is.

Csakhogy az ember szabadulni is akar. Gonosz és terhes emlékektől, elvásott és megkopott tárgyaktól, nyűgös hagyományoktól. Elszakadni az ősök követelőző árnyaitól, menekülni untatájak szűk börtönéből. Egyszerre érezzük a szülőföld vonzását, és a távolságok nosztalgiáját."

A publicista, a tanulmányíró leginkább találó válasza erre az "oldásra és kötésre" alighanem a történelem kritikus pontjainak meghatározó jelentőségű alakjainak, jelenünkbe nyúló vonulatainak elfogulatlan, tárgyszerű, de a ma kérdéseire összpontosító újragondolása, különös tekintettel "arra a kicsiny, de mégis tágas világra, amelyet a tájegységek nyelvén Közép-Kelet-Európának nevezünk."

Kassák Lajos: Ahogyan elindultak Kozmosz Könyvek

Kassák Lajos (1887-1967), a magyar avantgarde vezéregyénisége, a felszabadulás után is jelentős szerepet játszott az irodalmi életben, de 1948-56 között nem jelentek meg művei. 1956 után kapcsolódott be ismét a szellemi életbe.

Ez a Kassák kézirat először jelenik meg nyomtatásban.

"Az ötvenes évek legelején, amikor a dokumentumregény elkészült, már nem jelenhetett meg, mert a személyi kultusz előretörésének idején az addig jelentős folyóirat-szerkesztői és közéleti szerepet betöltő írót mellőzték, így sokáig ez a fontos írói kordokumentumnak is tekinthető művészi híradás fiókok mélyén maradt.

1949-ben Kassákot meghívták Nagymágocsba három hétre egy nyári munkásfőiskolai kurzus tanulmányozására. A több, mint 200 hallgató között akadt húsz-és ötven éves munkásember is, legtöbbjüket a munkapadok, gépek mellől, bányák mélyéről szólították el. Az író pontosan megfigyelte az új értelmiség formálódásával kapcsolatos nehézségeket, ellentmodásokat is, de szimpátiája egyértelműen fogalmazódik meg iránt uk."

Günther Grass: Vesztfál csevely Helikon

"A helyszín és a történelmi helyzet valóságos, vagyis a legapróbb részleteiben is nyomon követhető, a szereplők és a műveik léteztek, illetve léteznek; Grass regénye mégis teljes egészében fikció: 1647 nyarán semmiféle költő nem fordult meg Tegletében...(...)

Az ajánlásból és az első bekezdésből arra lehet következtetni, hogy Grass jelenkori kulcsregénynek szánta művét: a Gruppe 47 nevű nyugatnémet írói csoport (amelynek az ötvenes évek vége óta ő is tagja volt) emlékét akarta megörökíteni. A Gruppe 47, mint köztudott, egy 1947-es találkozó nyomán jött létre, s többek között (Hans Werner Richteren és Grasson kívül) Heinrich Böll, Günter Erich, Hans Magnus Enzensberger, Alfred Andersch, Johannes Bobronski, Wolfdietrich Schmusse, Martin Walser, Sigfried Lenz, Walter Jens, Peter Handke voltak tagjai. (...) A Vesztfál csevely persze mindenekelőtt regény, méghozzá leleményesen kigondolt és ügyesem szerkesztett regény..."

John Donne: Negatív szerelem Helikon Stúdió

John Donne, az angol metafizikus költészet talán legjelesebb képviselője. Szerelmes verseit a XVI. század utolsó évtizedeiben írta.

"A metafizikus líra intellektuális, és ugyancsak T.S.Eliot jegyzi meg, hogy Donne érzéki tapasztalatként éli át a gondolatot. És ha kívülállóként törekszik is figyelni saját lelke működését, ez valóban azt jelenti, hogy pusztán szemlélője annak; a kíméletlen önelemzés vajon nem újabb drámák forrása? (...) Szinte valamennyi versét a kínzó feszültség, a feloldhatatlan ellentét szorítása jellemzi: a test és a lélek kettőssége, az érzéki és lelki szerelem, a meghasonlott elme, amely önmegfigyelése által sokszorozódik - mind-mind olyan belső megosztottságot szül, amely az ízekre darabolt ritmusban találja meg a megfelelő formáját."
(Ferencz Győző, a versek fordítója)

MŰVÉSZET — KISS ZOLTÁN — KIÁLLÍTÁS

A BUDAPESTI TAVASZI FESZTIVÁL igen gazdag programot kínál a kiállítások látogatóinak. Két kiállítást külön is szeretnék kiemelni:

- **"Egy ember élete" - Kassák Lajos életműkiállítás (Magyar Nemzeti Galéria)**
- **World Press Photo '86 (Budapest Kongresszusi Központ)**

E bízvást megkülönböztetett érdeklődésre számottartó tárlatok mellett érdemes lesz megtekinteni:

- **Ékszerek - fiatal iparművészek kiállítása (Duna Galéria)**
- **"Nagydíjasok" - a salgótarjáni Országos Rajzbiennálé díjazottjainak kollektív kiállítása (Várszínház Galéria)**

Ezek azok a kiállítások, amelyek látatlanban is ajánlhatók, de a Fesztivál ideje alatt minden kiállítóterem és galéria új és színvonalas programmal jelentkezik. Érdemes lesz figyelni arra is, hogy más, nem kiállításokra szakosodott intézményekben is rendeznek tárlatokat, így az Országos Piackutató Intézetben
- a "Sport és művészet" - az Ezüstgerely pályázat díjnyertesei és
- a Bartók-kiállítás - először publikált kéziratok, dokumentumok (MTA Zenetud. Intézet)

♪ — DÁNIEL ZSOLT — NAGY NÓRA — ZENE

1986 LEGJOBB NAGYLEMEZEI A MELODY MAKER SZERINT:

1. Brothers In Arms - Dire Straits
2. Whitney Houston - Whitney Houston
3. True Blue - Madonna
4. Revenge - Eurythmics
5. Hunting High and Low - A-ha
6. A Kind of Magic - Queen
7. World Machine - Level 42
8. Silk and Steel - Five Star
9. Graceland - Paul Simon
10. Into the Light - Chris de Burgh
11. Picture Book - Simply Red
12. So - Peter Gabriel
13. Streetlife - 20 Greatest Hits - Brian Ferry + Roxy Music
14. Once Upon a Time - Simple Minds
15. Invisible Touch - Genesis
16. No Jacket Required - Phil Collins
17. Be Yourself Tonight - Eurythmics
18. Please - Pet Shop Boys
19. Island Life - Grace Jones
20. Now That's What I Call Music - Various Artists

KÖNNYŰZENE:

Az e héten bemutatott lemezbolt, a TROPICAL (V.Vadász u. 19.) választéka igazán lenyűgöző. Nemcsak a legkülönbözőbb zenei stílusokat széles skálában képviselő lemezek mennyisége az, ami elismerést érdemel, hanem az is, hogy itt igazán ritka lemezekkel is találkozhatunk: a nagyközönségnek szinte eladhatatlan lemezek a gyűjtőknek igazi csemegék lehetnek!

A bolt tulajdonosa, Gábor György az általa összeállított lista mellé egy igen csábító ajánlatot is tett: minden Támpont-olvasó, aki kivágja az itt megjelenő Tropical-névjegyet, és felkeresi vele az üzletet, 10%-ig terjedő árengedményre számíthat. Olvasóink nevében is köszönjük a kedvező ajánlatot!

Különlegesen nagy választék várja Önt a
TROPICAL
hanglemezboltban
DISCO
FUNKY
NEW WAVE
PUNK
újdonságok
lemezritkaságok
V. Vadász u. 19.

A listáról csak annyit, hogy ezúttal nem lemezcímeket, hanem előadókat találunk rajta. Az itt felsorolt együttesek/énekesek minden lemeze Gábor György kedvencei közé tartozik, s közülük mindig hangulatának megfelelően választ.

1. Dean Martin
2. Sergio Mendes
3. Viktor Lazlo
4. Simply Red
5. Whitney Houston
6. Patti La Belle
7. Huey Lewis And The News
8. Antonio Carlos Jobim
9. Deodato
10. Richard Clayderman

Ezúttal Herskovits Iványt kértük fel, hogy nevezze meg kedves nagylemezeit. Ime a lista:

1. The Del Fuegos: Boston, Mass.
2. Stan Ridgway: The Big Heat
3. Timbuk 3: Grretings from Timbuk 3
4. Pet Shop Boys: Please
5. Rolling Stones: Dirty Work
6. The Mission: God's Own Medicine
7. Joe Jackson: The Big World
8. Shriekback: Big Night Music
9. Pretenders: Get Close
10. Dream Syndicate: Out of the Gray

John Mayall and Blues Breakers (1967) ... - Lemezbörze helyett
március 21. 3. műsor 14.o5

John Mayall az angol blues-muzsika legnagyobb alakja 1933-ban született. 1963-ban alapította meg a Blues Breakers nevű zenekarát. A szájharmonikás-énekes vezetése alatt megfordult a londoni muzsikusvilág színe-java: Peter Green, John McVie, Mick Taylor, Eric Clapton és Jack Bruce.
Az adás aktualitását a Tavaszi Fesztivál alatt sorra kerülő Mayall-koncert adja. (március 25. 19 óra - Budapest Sportcsarnok)

BEMUTATÓK:

március 19.:

Mihail Tumanasvili: Veszélyes őrjárat (szovjet, 1985)
Jonathan Kaplan: Nő a volánnál (amerikai, 1982)
Gosa Hideo: A Gésa I-II (japán, 1985)

március 26.:

Jancsó Miklós: Szörnyek évadja (1986)
René Goscinny - Albert Uderzo: Asterix, a gall (francia rajz, 1967)
Antonin Moskalyk: Kakukk a sötét erdőben (csehszlovák, 1984)
Alain Resnais: Halálos szerelem (francia, 1984)
(A filmekről részletesebben a Mozgó Képek márciusi számában olvashattok)

A KINIZSI MOZI MŰSORA:

március 19.: Robert Redford: Átlagemberek
20.: Kaneto Sindo: Kopár sziget
21.: Jancsó Miklós: Égi bárány
22.: Nyikita Mihalkov: Öt este
23.: Dárday-Mihályfy-Szalai-Vitézy-Wilt: Nevelésügyi sorozat I. (BBS)
24.: Godfrey Reggio: Kizökkent világ
25.: Gothár Péter: Megáll az idő
26.: Emir Kusturica: Emlékszel Dolly Bellre?
27.: Eric Rohmer: A pilóta felesége
28.: Wim Wenders: Villanás a víz felett
29.: Alain Robbe-Grillet: A szép fogolynő
30.: BBS-film
31.: Barbara Sass: Végső kiáltás
április 1.: Jacques Rivette: Földi szerelem

GODFREY REGGIO: KIZÖKKENT VILÁG

"Már a film címe magyarázatra szorul: a Koyaanisqatsi" hopi indián kifejezés, többek között egyensúlyát vesztett, kizökkent, változtatásra váró világot jelent - tudatja a nézővel a filmet záró felirat.(...) Godfrey Reggio, az egykori szerzetes, távol a hivatalos filmgyártástól, majdhogynem "kisipari" módon, meglehetősen furcsa filmet készített.(...)

A Kizökkent világ érdekes kísérlet a kép és a zene nyelvén születő filmre, a beszéd és a hagyományos dramaturgia elvetésére. Egyetlen szó sem hangzik el, csak Philip Glassnak, az amerikai minimal art egyik kiemelkedő egyéniségének zenéjét halljuk, s a zene ütemére vágott képeken a modern amerikai civilizáció gépies, lélektelen világát látjuk.(...)

A nyüzsgő New York tülekedő, állandóan rohanó lakosaival, a pók lábaihoz hasonlóan elterülő autópályáival, égre törő üvegpalotáival, leírhatatlan mocskával és szennyével árasztja magából egy istentelen, hihetetlen világ ridegségét. Pazarló és pusztító a modern civilizáció, gazdagsága féktelen rombolásra kényszeríti - sugallják Reggio képei. Ezzel a nagyzoló, csupán a pusztításban tökéletes világgal szemben áll az indián kultúra, amely romjaiban is szimbólumokban gazdag, elmélkedő civilizációt sejtet.(...)

Godfrey Reggio az etika fegyverét szegezi a világra, a keresztényi erkölcsöt, a szeretetet és a rációt kéri számon a XX. századtól..."
(Filmvilág, 1985/5)

ERIC ROHMER: A PILÓTA FELESÉGE

"Olyan dolgokat akarok megmutatni a filmvásznon, melyeket filmre-vihetetlennek ítélnek, olyan érzelmeket ábrázolni, melyekről azt tartják, lehetetlen a megelevenítésük, hiszen túl mélyen rejlenek a tudat börtönében" - Eric Rohmer

"...Az élő klasszikussá merevedett és nemesült agg Bresson mellett ő a francia film legfontosabb alkotója. Egy-egy premierje ínyenc kulturális esemény, szaklapok különszámot szánnak rá. Magyarországon másfél tucat filmjéből egyet mutattak be (A pilóta feleségét), s ha minden igaz, közönség elé kerül legutóbbi munkája, a Teliholdas éjszakák is. (...)

Soha szürkébb és semmitmondóbb történetet, mint amit A pilóta felesége tétova hősei élnek át. Az éjszaka dolgozó ázott egyetemista és vonzóan erotikusnak látszó titkárnőszerelme sok mindent nem tud...leginkább hazudni nem. Csak természetes, hogy elhallgatások, félhazugságok és hazugságnak hitt véletlen egybeesések mélán groteszk szövevényébe kerülnek. Van itt minden, ami nem nekik való: hajnali látogatás, elkésett levél, félreértett üzenet, suta magándetektívesdi, hogy végül a szomorkás titkárnő szomorkás egyetemistája egy röhögtető zárópoén után behúzott nyakkal baktathasson a Gare de l'Est mögötti sötét utcán. Vége felirat helyett csak egy könnyed sanzon úszik be, mint szívfájdító három pont egy szakító levél végén..."

(Bikácsy Gergely: A rejtőzködő kamera Filmvilág, 1986/5)

FILMGLÓBUSZ

A szokásokhoz hasonlóan az idén is megrendezik az ez évben bemutatásra kerülő filmek "fesztiválját",ahol egyfajta előzetes csemegézésre van lehetőség. Időpont március 19-április 8. A Filmglóbusz filmjei a Toldi, a Zrínyi és a Kossuth Kamaraterem.

A programból:

Konsztantyin Lapusanszkij: A halott ember levelei (tavalyi mannheimi nagydíjas)
Alekszej German: Barátom, Ivan Lapsin
Jiri Menzel: Az én kis falum
Sidney Pollack: El Afrikából (1986 - Oscarok özöne)
Federico Fellini: Ginger és Fred
Woody Allen: Kairó bíbor Rózsája
Alan Parker: Madárka (1985 Cannes - különdíj)
Emir Kusturica: A papa szolgálati úton (1985 Cannes - a zsüri nagydíja)
Agnés Varda: Sem fedél sem törvény (Velence, nagydíj)

Ezen kívül a XIX. Magyar Játékfilmszemle három díjnyertes alkotását is láthatjuk:
Jancsó Miklós: Szörnyek évadja
Sára Sándor: Keresztúton III/1.
Mészáros Márta: Napló szerelmeimnek (az idei Berlinale Ezüst Medve-díjasa!)

FILMHIRADÓ KLUB

FILMHIRADÓ KLUB

Az előadássorozat alapját 1918 és 1957 között készült magyar filmhíradók adják, ezen keresztül kívánják Magyarország XX. századi történelmének ezen szakaszát bemutatni. A filmanyag előadásonként 60-100 perc, ezt egészítik ki a 30-50 perces bevezető előadások, a vetítéseket követő beszélgetések.

1987 májusáig 4 előadásra kerül sor, az előadások csak bérlettel látogathatóak. Bérletek március 17 és 18-án 18-20 óráig az előadások helyén, az ELTE Kőrösi Csoma Sándor Kollégium "D" épületében. (1118.Bp., Budaörsi út 95-101.) A bérlet ára:40Ft

március 18. 19.00: Forradalmak 1918-19 előadó: dr.Hajdú Tibor, a Történettudományi Intézet tanácsadója

április 15. 19.00: A húszas évek I. előadó: Romsics Ignác, a Magyarságkutató Intézet igazgatóhelyettese

április 29. 19.00: A húszas évek II. (A válság 1929-31) előadó: Romsics Ignác

május 13. 19.00: A harmincas évek I. előadó: Varga János, a Magyar Filmintézet Filmtárának vezetője

— KURUCZ PÉTER — SZÍNHÁZ —

Sütő András: Advent a Hargitán — Nemzeti Színház

Az Advent a Hargitán-t tavaly január 2-án mutatta be a Nemzeti. Nyilván már sokan láttátok. Mégis fontosnak érezzük a darab bemutatását, hiszen ahogy Sinkovits Imre mondja róla:"... egyet akaró munkálkodásunk nemcsak a mi életünkben és pályánkon, hanem a Nemzeti Színház életében, jövőjének kialakításában sorsmeghatározó eseménnyé emelkedhet Sütő András drámájának bemutatója."

Sütő András darabja népköltészeti ihletésű. Ballada, talán mese, allegórikus képekkel. Különleges színpadi műfaj ez, színpadi költészet, amivel már csak igen ritkán találkozhatunk. Hősei várnak, várakoznak valamire - boldogságra, szelemre -, ahogy Adventkor is várjuk a Karácsonyt. Minden egyes Advent kiváltja a várakozást, ami újra és újra beteljesületlen marad. Hargita, Erdély jelkép-hegye nem hozza meg a csodát.

Nem látunk valódi drámát, hisz a bekövetkezett tragédiák sem feszültségforrások, hanem az allegórikus képek kifejezői. Sütő az erdélyi emberek létkérdéseivel foglalkozik, s mivel ez a tartalom rendkívül súlyos, fontos, a darab jelentőségét is megadja. Ezért fogyatékosságait, hibáit is el kell néznünk, hisz a kissé lassú folydogálása a cselekménynek,a hősök leegyszerűsítése is a tartalomnak, az üzenetnek alárendelt, melyet így könnyen megértünk, átérzünk. A mű tiszta csengését, szépségét a Sütőtől már megszokott csodásan zengő, ápolt nyelvezet is szolgálja.

Az előadás további értéke.Kubik Anna kiváló, tisztán komponált játéka. ((További szereplők: Funtek Frigyes, Sinkovits Imre, Agárdi Gábor - rendező: Sík Ferenc)

Érdekesnek ígérkező színházi bemutatók áprilisban:

- Tamási Áron: Énekes madár - Nemzeti Színház - rendező: Kerényi Imre - bemutató: április 17-én (mintegy 4o év után újra Tamási darab a Nemzetiben!)
- L. Petrusevszkaja: Három lány kékben - Katona József Színház - rendező: Asher Tamás - bemutató: április 24-én
- Amit szívedbe rejtesz - Jordán Tamás József Attila estje Radnóti Miklós Színpad - bemutató: április 9-én
- Gyurkovics Tibor: Fekvőtámasz - Pesti Színház - rendező: Marton László - bemutató: április 5-én

A Szkéné programjából:

- Alfred Jarry: Übü király - Társulat előadása - március 21., 22. 2o óra
- Erdély Miklós emlékest - előadó: Balaskó Jenő - március 23. 2o óra
- Dürrenmatt: Újrakeresztelő - Tanulmány Színház - március 28., 29. 19 óra

Egyetemi Színpad programjából:

- A kopasz énekes - Karinthy Frigyes abszurdjai - március 2o., 21. 19 óra
- Anyám könnyű álmot ígér - Tompa László Sütő András estje - március 22. 19 óra

Vendégjátékok áprilisban:

- Kaposvári Csiky Gergely Színház vendégjátékai a Vígszínházban
  Goldoni: Velencei teregcske - rendező: Asher Tamás - ápr. 3. 19 óra
  Shaw: Szent Johanna - rendező: Babarczy László - ápr. 4., 5. 19 óra

T Á M P O N T A K C I Ó ! ! !

Bulgakov: Mester és Margarita - - Kaposvári Csiky Gergely Színház vendégjátéka
Vígszínház - ápr. 1. 19.00

Bulgakovot nem kell bemutatni, mint ahogy leghíresebb művét a Mester és Margaritát sem. Ez a mű már nálunk, irodalmi szakértőink kiemeléseiben is szerepelt, így Esterházy Péter is az elsők közé sorolta listájában. A regény a harmincas évek Moszkváját rajzolja meg szatirikus színekkel. Ebbe a világba toppan be Woland a mágus, akin kersztül a kor társadalmi kérdéseit vetheti fel az író. Érzékeltetheti, a valóság abszurditása a fekete mágia csodáit is túlszárnyalja. A regény főbb filozófiai gondolatait a Pontius Pilatusról és Jézusról írt részek tükrözik.

A regényt Babarczy László álmodta színpadra, s bár úgy tűnhet, egy ilyen sokszereplős, szövevényes, cselekményes regény esetén ez szinte megoldhatatlan feladat, munkája mégis sikerrel járt. A cselekmény és gondolatsor jól követhető. A rendezés (Asher Tamás) a regény erőteljes gondolatiságát nem csökkenti a könnyebb befogadást előidéző színpadi eszközökkel. Elsősorban a regénynek akarnak megfelelni, ennek rendeli alá ötleteit, amikből azonban most sincs hiány. Asher hozza formáját.

A szereplők között felvonulnak a kaposváriak legjobbjai, kiegészítve a Wolandot alakító Garas Dezsővel, aki igazi karmestere, irányítója a színpadnak.

Ivan Kusan: Galócza - Katona József Színház - ápr. 5. 1[illegible].0
(a Közönségszervezés akciója)

Ivan Kusant nem nagyon ismerjük, Galócza című művéről sem hallottunk eddig sokat. Ezután sem fogunk megtudni róla többet, de ez nem is baj. Ugyanis a Katona József Színház előadásában nem Kusan műve az érdekes, az előadás, a színjáték.

A darab maga egy kellemes, cselekményes, lendületes sztori, amit nem igazán kell tisztelni, gondolataira, közlendőjére figyelni. Lehet tehát önfeledten játszani. S ezek a színészek kiválóak, s remekül szórakoztatják magukat, s így bennünket is. Bemutatják a színjátszás legapróbb trükkjeit, beavatnak a színházcsinálás titkaiba. Hiszen minden egyes színész ragyogóan megcsinálta szerepét, karakterét, mindenben szabad kezet kaptak. A rendező tág lehetőséget ad nekik, ami nem csoda, hisz ő maga is színész. (Benedek Miklós) Benedek csak az arányokra figyel beállításokra, jelenetötletekre. A darab rendkívül magas fokon indít, s bár a közepén kicsit megfárad, a végére újra erőre kap. Remek szórakozást ígér.
Főbb szereplők: Végvári Tamás, Újlaky Dénes, Básti Juli, Szacsvay László, Gáspár Sándor, Balkay Géza.

Füst Milán: Catullus - Katona József Színház - ápr. 16. 19.00
rendező: Székely Gábor - főszereplő: Máté Gábor

"...Catullusában is a szépség, a nő, az erkölcs, a szerelem látomásait vetíti önnön lelkének falára. S nem kevesebb e dráma - írója szerint -, mint: "Az indulat éneke." Szenvedélyesen személyes vallomás a szerelemről, a fájdalom boldogságáról. Hőse, Metellus, afféle ellen-Othello, aki nem öli meg csapodár feleségét, mint ama mór, hanem öngyilkos lesz, fölöslegesnek nyilvánítva magát."
(Mihalicza Tamás)

(A darab egészen friss, március 6-án mutatták be. - Részletesebb ismertetést következő számunkban közlünk.)

TÁRSADALOMTUDOMÁNY

Mostani tárgyunk a gazdasági jog. Dr Harmati Gábor, a Jogi Tanszék docense jött segítségünkre, s ajánlott irodalmat:

Ha egy, a gazdasági jog "emlőin" felnőtt közgazdászhallgató további jogi művekkel óhajtja tudományos éhségét csillapítani, mindenekelőtt Eörsi Gyula: Összehasonlító polgári jog című, még 1975-ben megjelent, de a mai napig aktuális monográfiáját ajánlom figyelmébe. Az elmúlt fél évszázad e szerintem legjelentősebb magyar jogtudományi produktuma lebilincselő szellemi kalandot ígér a jogtipusok, jogcsaládok fejlődése világában. Kimondva, vagy kimondatlanul erre az alapra építkeznek a közelmúlt polgári jogi irodalmának fontosabb opusai, foglalkozzanak azok akár az ember jogállásának alapkérdéseivel, mint Sólyom László: A személyiségi jogok elmélete című 1983-as könyve, akár pedig a szervezetek jogalanyiságának problémájával, mint Sárközy Tamás: A jogi személy elméletének átalakulása címmel 1985-ben megjelent kötete.

Közgazdászok számára bizonyára érdekes lehet az a tanulmánykötet, amely 1984-ben látott napvilágot A jog gazdasági elemzése címmel, és ami elsősorban a neoklasszikus gazdaságtan nyugat-európai és amerikai képviselőinek azon jogi megoldások tényleges gazdasági hatásait vizsgáló munkáit gyűjti csokorba. Egy másik társadalomtudományi ág, a szociológia és a jog határmezsgyéjén ígér "vadász-élményeket" Sajó András: Látszat és valóság a jogban címmel 1986-ban megjelent könyve.

Aki pedig ezek után kedvet kapna jogtudós által írott szépirodalom fogyasztására is, annak őszintén ajánlom Sajó András szépírói tevékenységének termékeit, ezek közül is a számomra legkedvesebb Terven felüli regény-t.

KULTÚRASZOCIOLÓGIA

Csupor Tibor: Táplálkozás, környezet, civilizáció (Tanulmány az étvágyról)

"...Az elhízás mint kóros jelenség a köztudatban is többé-kevésbé ismertté vált. Az iparilag fejlett országokban (nálunk is) a lakosság 30-40 %-a kövérnek tekinthető. Mégis miért eszünk a szükségesnél többet? (...)

A táplálkozásról kialakult előítéleteket, szokásokat, érzelmeket - az értékrendszert - évszázadokon keresztül tartósan meghatározta egyfajta szükségattitűd, a "hét szűk esztendő" víziója. (...)

Azt gondolhatnánk, hogy a társadalom anyagi-műszaki haladása, az előállított javak bősége, a tömegkirközlés társadalomirányító hatásának szélesülése s a táplálkozástudomány fejlődése révén kialakulhat egyfajta új egyensúly, civilizált körülményeinkhez jól alkalmazkodó étkezési higiénia. S ebben a tudatos egészségvédelemé lenne a fő szerep. A tények azonban egészen mást mondanak...."

Csupor Tibor fent említett cikkéből valók az idézetek, mintegy gondolatébresztőnek. A cikk A viselkedéskultúráról című, sorozatunkban már ismertetett kötetből való. Ugyanebben a kötetben Losonczi Ágnes: A táplálkozás társadalmi és emberi viszonyai című cikke foglalkozik még ezzel a témával, egy Magyarországon az MTA Szociológiai Kutatóintézete által végzett életmódkutatás adatai alapján.

A témához ajánljuk még:

Csupor Tibor: A táplálkozás paradoxonai című könyvét (Gyorsuló Idő, 1979)

A könyv a táplálkozási szokások ellentmondásait veszi sorra, foglalkozik a világ élelmezési helyzetével, a magyar táplálkozási szokásokkal is.

EGYÉNI BALESET BIZTOSITÁS

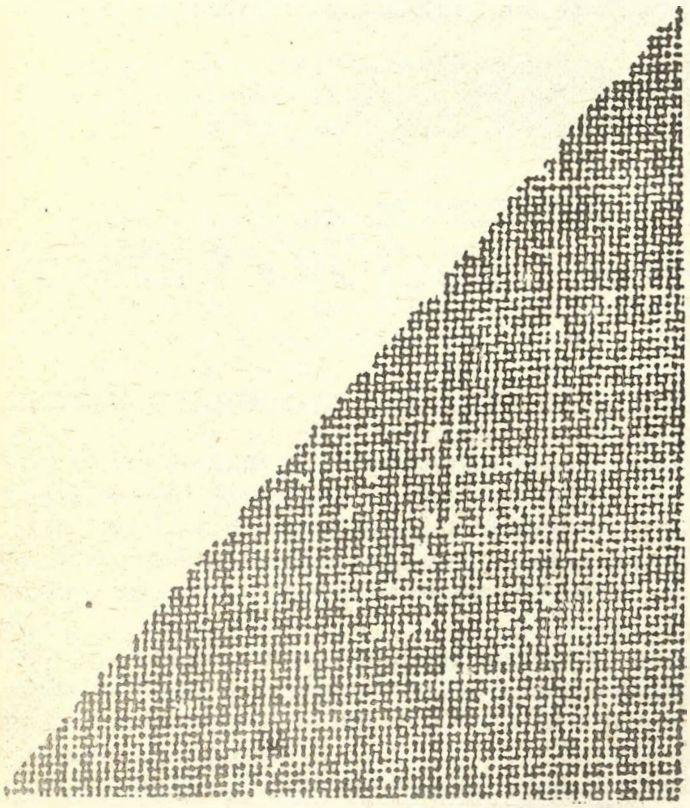

Az életritmus felgyorsulása, a gépesítés, a közlekedés egyre több veszélyforrást jelent.

ÁLLAMI ÁB BIZTOSÍTÓ

VENDÉGÜNK

Nándori Attila
MKKE Testnevelés Tanszék

"Napjaink kulcsszavai: verseny, vállalkozás, minőség. Talán sosem beszéltünk ennyit arról, milyen fontos, hogy az ember sokoldalúan képzett, művelt legyen, hogy eligazodjék bonyolult világunkban. Számomra - akinek mestersége a testnevelés - magától értetődő követelmény, hogy nagyjából figyelemmel kövessem az újonnan megjelenő könyvek sorát és esténként ne aludjak el legalább néhány oldal elolvasása nélkül. Hogy havonta legalább egyszer feltöltődjem egy jó színházi előadás élményével, s hogy a napi sajtó és a TV jóvoltából tudjam, mi történik körülöttem itthon és a nagyvilágban. De nap mint nap megdöbbenten és - megvallom - dühödten tapasztalom, hogy a kulturáltság, a kulturális életmód fogalmában alig-alig foglaltatik benne a testkultúra. Felfoghatatlan számomra, hogy nőhetnek fel fiatalok százezrei, hogy semmit nem sportolnak. Pedig naponta kerülnek elénk riasztó statisztikák a testnevelés elhanyagolásának következményeiről: erőteljesen nő a katonaságra alkalmatlan fiatalok száma, a szív- és érbetegségekben szenvedő 30-50 évesek aránya.

A diáksportot, a tömegsportot az elmúlt évtizedekben bizony nagyon elhanyagoltuk. A hatvanas évek nemzetközi sportsikereinek árnyékában az iskolai testi nevelés a "futottak még" kategória hátrányaival küszködött. Szervezünk -ma is szervezünk- különböző akciókat, sportnapokat, de ezek az egyszeri aktusok aligha teszik a diákok mindennapi szokásává a mozgást. Az igényeket felkelteni, az alapokat megteremteni pedig már az óvodában kell! És az alapokra tovább építkezni az általános és középiskolákban! Egyáltalán nem tartom véletlennek, hogy a világ neves - és kevésbé neves - egyetemei egyben a versenysport bázisai is. Irigylésre méltó létesítményeikkel - és szemlélettel! - teremtik meg annak lehetőségét, hogy testben is ép, egészséges matematikusokat, történészeket, közgazdászokat neveljenek.

A mi közgazdasági egyetemünknek egyetlen tornaterme van! (Hozzánk képest a SOTE, a BME, az ELTE is előnnyel indul.) Tudom, nincs elég pénz. De testnevelő tanári gondolkodásommal nehezen tudom felfogni, hogy egyetemünk egy milliárd forintot jóval meghaladó rekonstrukciójába "nem fér bele" sportlétesítményeink bővítése. Ha "jövőnk a tét", akkor az erővel, egészséggel való okos gazdálkodás is a legfontosabb feladatok közé tartozik.

Felgyorsult ritmusba élünk. A diákok leterheltségről panaszkodnak, örökké rohannak, időzavarral küszködnek. (Megjegyzem, nem is könnyű a város egyik részéből a másikba érni, például az uszodából a nyelvi tanszékre.) S egy részük a testnevelés órát amolyan kötelező nyűgnek, felesleges időpazarlásnak tartja, nem kevesen felmentést is igyekeznek találni. És nem gondolnak arra, hogy a rendszeres mozgás nem "csupán" egészségük, fiatalságuk megőrzését szolgálja, hanem megtérülő értékké is válhat. Széchenyi mondása: "Egészséges ember, egészséges család, egészséges nemzet" talán sosem volt aktuálisabb, mint korunkban. A kisportolt, egészséges test, a magabiztos, megnyerő fellépés, a nehéz periódusokban is "köszönöm jól vagyok" életérzés egyre "divatosabbá" válik világszerte. S a sikeres emberek - akár bankárok, közgazdászok, kereskedők is legyenek azok - között egyre többen vannak, akik szaktudásukon, tapasztalataikon, intelligenciájukon kívül testi kulturával is rendelkeznek. Egészséges önbizalom, lelki tartás, kreativitáskészség nélkül aligha lehet az egyre éleződő versenyben jó eredményt elérni. A sport - a kedvből, hobbyból űzött testmozgás - kiváló eszköz e tulajdonságok fejlesztésére. A feszültségek levezetésére kevés alkalmasabb hely van a sportpályánál, ahol az ember fel tud oldódni, megtalálja a kedve szerinti - s "mellesleg" egészséges - játékot.

A múltkorjában mondta a közlekedési tanszék egyik tanára, a teniszpályáról az egyetemre jövet: "Tudod, a kollégák többségét azelőtt csak látásból ismertem, legfeljebb köszöngettünk egymásnak a folyosón. Amióta együtt játszogatunk, keressük egymást, jól érezzük magunkat egymással - az egyetemen és azon kívül is."

Hogy mit jelent ez a - becslések szerint - hárommillió neurotikus országában?"

ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ

KEDVES VÉGZŐS HALLGATÓ !

A

B U D A P E S T I E L E K T R O M O S M Ű V E K

Ellenőrzési Osztálya

végzett közgazdászok jelentkezését várja

BELSŐ ELLENŐR munkakörbe

Kezdő alapbér : 5.900.-Ft/hó !!!

A feladat alapvetően érdekes, változatos közgazdasági munka:

DÖNTÉSELŐKÉSZITÉS

a vállalat felső vezetése számára

Alapbéren felüli juttatások :

- revizori pótlék(500.-Ft/hó)
- áramkedvezmény
- saját gépkocsi használata után átalány térítése

Az Elektromos Művek segítséget nyújt a családi otthon megteremtéséhez lakásépítési kölcsön formájában, valamint a szabad idő hasznos és kulturált eltöltéséhez:

- üdülés (bel-és külföldön)
- sportolási lehetőség (úszás, tenisz, foci, kézilabda)

Aki a fentiek alapján szívesen dolgozna vállalatunknál és/vagy további információkra kíváncsi,

kérjük, jelentkezzen

SÁPI ISTVÁNNÉ

Ellenőrzési Osztályvezetőnél!

CIM: Budapest, XIII. Váci út 72-74. II. emelet 214.

(A Dózsa György úti metrómegállónál)

TELEFONSZÁM: 297-020/

495-555/ 6160 mellék

312-500/

ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ ELMÜ

TÉMA: Kína gazdaságpolitikája

HVG 1987. március 7.: Merre, hogyan, meddig? - Kínai gazdaság'86

Dániel Zsuzsa - Kornai János: A kínai gazdasági reform magyar közgazdászok szemével

"...Főképpen arra szorítkozunk írásunkban, amit magunk láttunk vagy amit a kínai gazdasági vezetők és kutatók jelenlétünkben elmondottak - és mindezt leszűrve saját (nyilván közgazdasági előítéletektől elfogult) szemléletürkön keresztül. (...) Bár igyekeztünk megállapításaink helyességét a szakirodalom segítségével ellenőrizni, tudatában vagyunk annak, hogy szubjektív képet rajzolunk Kína gazdaságáról.(...) Cikkünkben főként a minden szocialista országgal közös vagy legalábbis a reform útján járó szocialista országokkal közös problémákkal foglalkozunk. Először a falusi és városi reformról, a mezőgazdasági és ipari termelésről szólunk, utána a hiány, az infláció és a növekedési hajsza problémáit vizsgáljuk.(...) Őszintén kívánjuk, hogy /Kína/ reményei és tervei valóra váljanak..."
(Valóság 1986/4)

Szert István: Kína a változások útján

Az írás a mai kínai belpolitika kérdései közül kettővel foglalkozik részletesen. Egyrészt azokkal a lépésekkel, melyeket a vezetés az ország elé állított szinte hihetetlen cél, a bruttó termelési értéknek az évszázad végéig történő megnégyszerezéséért tett; másrészt azokkal a folyamatokkal, melyeket szűkebb értelemben a párton belüli, tágabb értelemben az össztársadalmi helyzet rendezésének céljával indítottak útjukra.
(Társadalmi Szemle 1986/2)

Jordán Gyula: Egyenlősdi és differenciálás Kínában

Kínában az ideológia és a propaganda hosszú évtizedeken keresztül megvalósítandó értékként propagálta az egyenlősdit. Bár a munka szerinti elosztás elvét is hirdették, a valóságban a teljesítményt figyelmen kívül hagyó egyenlősdi érvényesült. Az 1970-es évek végén elindított reformfolyamat ennek megváltoztatására is irányul, s hatásaiban elsősorban és elsőként vidéken érvényesül. Mindez kiegészül a kínai társadalmat az elmúlt évtizedekben jelentősen megosztó differenciálódással, egyszerre vetve fel az "egyenlősdi az elosztásban" és a társadalmi polarizáció problémáját.
(Közgazdasági Szemle 1986/9)

Tálas Barna: A kínai fejlődés főbb tendenciái

1979 és 1984 között a kínai gazdaság egyike volt a világ legdinamikusabban fejlődő nemzetgazdaságainak - még távol-keleti és délkelet-ázsiai mércével nézve is. Ezt a változó, fejlődő, sikeres - mégis ellentmondásokkal terhes gazdaságot elemzi a szerző, a reform feltételeit és szükségességét, esetleges társadalmi, politikai és gazdasági következményeit, a nemzetközi összehasonlítás lehetőségeit is vizsgálva.
(Világosság 1986/4)

Balázs Péter: Az Európai Közösség és a Kínai Népköztársaság kapcsolatai

Az EK és Kína kölcsönös közeledése 1978-tól, első kereskedelmi megállapodásuk életbe lépésétől kezdve mind szorosabb gazdasági együttműködést eredményezett. A tanulmány azt vizsgálja, mennyiben köszönhető ez a Közösség erőfeszítéseinek illetve mennyiben függ össze a kínai gazdaság korszerűsítésének felgyorsulásával. Annál fontosabb mindez, hiszen az utóbbi folyamat az 1990-es évek elejére új gazdasági erőviszonyok kialakulásához vezethet a csendes-óceáni térségben, megváltoztatva az e régióval kapcsolatos kereskedelempolitikákat általában is.
(Közgazdasági Szemle 1986/7-8)

A KÖZGÁZ DIÁKCENTRUM PROGRAMJA 1987. MÁRCIUS 28-ÁN (kivételesen SZOMBATON)

KAPUNYITÁS: 19.30

VENDÉGÜNK: CHARLES T. COUTTS, a REUTER magyarországi munkatársa, a Magyar Rádió Angol Szekciójának vezetője

FILM: VÉGSŐ PROGRAM - amerikai sci-fi krimi

KONCERT: SKORPIÓ

LEMEZKLUB: kedvenc lemezeiből válogat GÖCZEY ZSUZSA

CASINO, DISCO TEAHÁZ

JEGYELŐVÉTEL: csütörtök, péntek 17-19 óráig az egyetemen

TAGSÁGIOSZTÁS: hétköznapokon 17-19 óráig

Jegyek közgázosoknak 50 Ft
nem közgázosoknak 70

SLÁGERLISTA - 1987. március 5-12.

Angol lista

1. (a múlt héten 2.) Stand By Me - Ben E. King
2. (5.) When a Man Loves - Percy Sledge
3. (1o.)Running In The Family - Level 42
4. (3.) Down To Earth - Curiosity Killed The Cat
5. (2.) I Knew You Were - A. Franklin, G. Michael
6. (9.) Stay Out Of My Love - Five Star
7. (6.) Male Stripper - Man 2 Man Meets Man Parish
8. (8.) It Doesn't Have... - Blow Monkeys
9. (1.) Heartache - Pepsi and Shirlie
1o. (-) How Many Lies - Spandau Ballet

Amerikai lista

1. (a múlt héten 1.) Livin' On A Praying- Bon Jovi
2. (4.) Jacob's Ladder - Huey Lewis and The News
3. (2.) Keep Your Hands - Georgia Satellites
4. (3.) Will You Still Love Me - Chicago
5. (6.) You Got It All - Jets
6. (-) Somewhere Out There - L. Ronstadt, I. Ingram
7. (-) Respect Yourself - Bruce Wills
8. (-) Fight For Your Right - Beastie Boys
9. (-) Big Time - Peter Gabriel
1o. (7.) Ballerina Girl - Lionel Richie

Felelős kiadó: Szuhay Miklós
Felelős szerkesztő: Kurucz Péter
Grafika és címlap: Kiss Zoltán
Készítették (a feltüntetekken kívül): B.Kiss Tamás, Czabán György, Diószeghy Zsolt, Dósa Emese, Kelemen Zoltán, Vámos Mariann
Készült az MKKE házi sokszorosítójában, 1500 példányban 87/349